

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schulder în București, strada
Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

BIRUINȚA

„Liberalismului“ maghiar.

*) Retragerea dlui Kálnoky e prela la Budapesta ca o nouă învingere a „liberalismului“ asupra „reacțiunii“ și ca trofee a puterii maghiare în monarhie. Baronul Bánffy, atât de desprețuit de chiar conaționalii sei pentru slăbiciunile sale politice, a „trântit“ pe Kálnoky, bărbatul de stat agreat de toate puterile europene. Ce victorie măreață! Un succes strălucit!

Pe când însuși dl Bánffy s'a fi admirând pe sine și se va fi minunând de ce a putut face, dnii Coloman Tisza și Max Falk, stăpânii lui, stau îngrijiți pe gânduri. „Trântea“ a succes, ce e drept, dar lucrurile n'au luat cursul, care s'ar fi dorit la Budapesta.

Dl Tisza, care după chiar mărturisirile sale proprii n'a renunțat nici-odată la ideile sale kossuthiste, vedea în dl de Kálnoky, mai ales în anii din urmă, un adversar. Deși binevoitor Maghiarilor și totdeauna cu multă considerație, față chiar și cu cererile lor exagerate, contele Kálnoky a ajuns a fi socotit ca o pedecă în mersul triumfal al șovinismului maghiar. În două chestiuni mai ales ministrul de externe n'a voit să intre în vederile politice ale Budapestei: în chestiunea română și chestiunea reformelor bisericești. El n'a voit să intre în aceste vederi, nu din cauză că ar fi avut oare-cari slăbiciuni pentru Români sau pentru catolici, ci fiindcă avea slăbiciuni tocmai pentru Maghiari. El prevedea, că ambele chestiuni vor trece pe terenul politice externe și nu pot decât să sporească dușmanii Maghiarilor; în același timp el se temea și de primejdii pentru monarhia întreagă. Contele Kálnoky nu voia să împedecă pe Maghiari în dezvoltarea lor, ci a voit numai să-i ferească de mari primejdii.

Contele Szapáry, urmașul dlui Tisza, a și înțeles acest raționament real, și s'a dat la o parte. Dar' nu corăspunde cu „vitejia“ poporului maghiar ca să se sparie de primejdii, și cutezanța dlui Tisza împărechiată cu obraznicia dlui Max Falk împingean necontent tot înainte. Desider Szilágyi, deștept și îndrăzneț în același timp, era tocmai omul potrivit pentru situațiune. El se urcă în car și mină tot aproape de marginea abisului. Nici acum contele Kálnoky nu se împotrivesc, dar' pune bețe în roate. În chestiunea română poziția ministrului de externe nu era grea, fiindcă guvernul României i-o ușurase foarte mult. Nu tot așa însă era cu chestiunea reformelor bisericești. Vaticanul nu jertfește nici-odată interesele bisericii catolice. Szilágyi a fost răsturnat și i-a frânt gâtul împreună cu tovarășii sei, dar' Tisza cu toate acestea nu s'a cumințit. El strânge rîndurile „liberalismului“ în fața împăratului, care voia să încredințeze cârma unui bărbat energic, însă neorbit de șovinism. „Are să treacă peste trupurile noastre“, a fost răspunsul din tabăra tisaistă. Dar' ceata vitează ajunsese cu toate acestea, în oare-cari perplexități: nimeni dintre bărbații politici n'a voit să iee frânele. „Ce lipsă ar fi de oameni!“ — își ziceau însă Tisza și Falk — „pe cât timp suntem noi?“ a luat pe Bánffy, l-a pus pe capră și ei trosneau din bice minând înainte drept contra contelui Kálnoky.

Căderea lui Kálnoky se prezenta într-o lumină cu atât mai favorabilă pentru Maghiari, cu cât următorul lui nu putea să fie altul decât sau Kállay sau Szögyényi, ambii Maghiari. Deoarece dl de Kálnoky se bucura de o deosebită încredere a împăratului, atacul trebuia făcut cu mână bătută, așa, că rămânerea lui în funcțiune să fie peste puțină. Toate au mers întocmai, Bánffy a primit un testimoniu despre perfecțiunea în bătălie de la întreaga Europă și Kálnoky s'a retras accentuând tot-odată că în tovarășie cu nebuli nu se

poate conduce politica externă a monarhiei. Rîsul dlui Tisza însă i-a înghet pe buze când se ivește pe plan ca următor al contelui Kálnoky, fiul contelui Goluchowski, succesorul lui Bach! Nimeni nu știe astăzi ce atitudine va lua noul ministru de externe în afacerile interne ale monarhiei, dar' e mai presus de ori-ce îndoeală, că contele Agenor Goluchowski, fiul, la care nimeni nu s'a gândit și mai puțin dl Tisza, e un adept mai pronunțat al catolicismului și chestiunea română d-sa o cunoaște din propria intuițiune în efectele ei produse la București. Contele Goluchowski a văzut cu ochii sei grandioasele manifestațiuni și mișcarea națională în România, a avut ocazie a afla păreriile bărbaților de stat români, și s'a putut convinge în persoană cum politica nechibzuită de maghiarizare înstrăinează din ce în ce mai mult poporata regatului de monarhia habsburgică.

Va să zică în ambe direcțiunile de care „liberalismul“ dlui Tisza-Falk se lăsa, contele Goluchowski se prezintă mai tare decât contele Kálnoky. Prin urmare și „biruința“ trebuie să fie foarte superăcioasă pentru acest „liberalism“, ceea-ce altcum reese și din produsele ziaristice ale domnului Veigelsberg și tovarășii.

Noi Români la tot cazul n'avem nici un motiv a fi nemulțumiți de această biruință a „liberalismului“. Pe când numai noi singuri trebuim să ne luptăm contra șovinismului nebul delat Budapesta, nu ni-a succes să convingem nici cercurile politice dela Viena, nici cele din străinătate, că politica maghiară duce la dezastru. Astăzi s'au lovit chiar ele de acest șovinism, și au trebuit să jertfească pe unul din cei mai distinși bărbați de stat ai monarhiei. Toată lumea privește uimită la cele-ce se petrec astăzi în patria noastră, și afară de scriitorii oficioși plătiți nu se găsește nimeni, dar' chiar nimeni, care să nu vadă, că această politică maghiară agresivă și nechibzuită constituie o primejdie pentru monarhie și pentru Europa. E trist că deabia acum se produce această convingere, însă mai bine acum decât prea tarziu. E cu neputință ca deodată cu această convingere să nu fie înțeleasă de cercuri tot mai largi și lupta noastră, pe care am purtat-o în mod leal dar' cu energie atâtă amar de ani. Încă o asemenea „biruință“ a liberalismului maghiar și stăpânirea șovinismului e nimicită.

25 ani. Ieri s'a sărbătorit de către membrii congresului național bisericesc și credincioșii ortodocși jubileu de 25 ani, de când biserica greco-orientală și-a deschis primul congres. În biserica din Sibiu - cetate s'a servit doxologie.

Deși nu prea ne putem încanta de sărbări arangiate sub metropolitul actual, totuși regretăm, că pentru sărbătorirea acestui însemnat jubileu nu s'au făcut preparative mai întinse. Îndosebi ar fi trebuit să se facă un Memorand conștient de situația actuală a bisericii greco-orientale, căci numai așa s'ar pute constata, dacă avem ori nu cauză de a ne bucura.

Noul metropolit al Bucovinei. Ziarele vieneze „Vaterland“ și „Deutsches Volksblatt“, organe a căror importanță și seriozitate e în afară de ori-ce îndoeală, se ocupă cu interes viu de chestiunea așezării scaunului arhiepiscopului din Cernăuți. Ambele organe convin în a constata, că unicul mod de a rezolva această chestiune deficilă norocos și salutar, este chemarea în scaun a distinsului profesor de exegesă biblică dela universitatea din Cernăuți, a archimandritului Vladimir V. de Repta, bărbat erudit, înțelept, integru și nobil.

Archimandritul V. V. de Repta e bine cunoscut ca un model de imparțialitate și lealitate, ca un caracter ferm și exemplar, ca un spirit, ce chemat a administra oficial greu și responsabil, ar sta cu demnitate de apostol la

înălțimea misiunii. El întrunește simpatii unanime și entuziaște ale tuturor credincioșilor din arhiepiscopia Bucovinei și e considerat ca omul providențial, ce ar fi singur în stare să readucă la ordine raporturile; cam decăzute din diecesă. De aceea toți îl doresc, Români și Ruteni și nu va fi nici în interesul bisericii orientale din Bucovina nici în interesul țerii și al statului, dacă acest bărbat, singurul vrednic, nu ar găsi har și promovare la locurile înalte și competente. Să sperăm cele bune.

Nițică istorie...

Sunt acum vre-o două săptămâni, o știre poznașă s'a colportat prin presa ungurească. Era vorba despre o pretinsă convorbire a părintelui Vasile Mangra cu M. Sa regele Carol al României cu prilegiul sesiunii din estimp a Academiei-Române. Se spuneau mironenii, că de hotărît Maiestatea Sa ar fi desavualat mișcarea noastră națională. Între altele ar fi zis următoarele, după foile maghiare:

„Spune-le martirilor și celorlalți eroi, să se ferească de temniță. Temnița nu e cărmă, unde oamenii își petrec... Pe urmă cu deosebire să cinstescă și să observe legile țerii. Este om detestabil și nemernic acela, care își acuză patria înaintea străinilor. Așa e, domnule Mangra, d-ta ești din Ungaria?“

Ori-ce om, care fie și numai din auzite cunoaște tonul, în care oamenii culți, și în special suveranii sunt obișnuiți a-și exprima vederile, putea dela început cunoaște, că toată povestea aceasta nu este decât o nouă minciună patriotică. Nu regele Carol — în incinta Academiei-Române, a putut să se servească de asemenea cuvinte. Îndoeală nu încăpea, că ele au fost scornite de un Moritz oare-care, obișnuit, nu cu limbajul Curților, ci cu înjurăturile solgăbirilor, care după ale lui cunoștințe de oameni vor fi cei mai mari domni din lume.

Știind că așa este, „Tribuna“ nu a dat nici o atenție întregiei afaceri. Să o desmintească nu era trebuință, căci ceterorii ei știau deja cam ce a vorbit M. S. regele Carol cu părintele Mangra. Și apoi scornitura poartă deja pe față stam-pilia minciunii.

Dar' foile „patriotice“, pentru a câștiga crezământ „informației“ lor, spuneau că au luat-o din presa din București, citând anumit pe „Românul“ și pe „Teara“, după care ar fi luat-o.

Vor fi cugetând onorabili scribi jidano-maghiari, că vor pute debita, necontrolați, această bruscă falsificare a adevărului. Căci din grația sbrilor dlor Perczel et Daniel nici o foaie românească nu mai trece frontiera.

A, dar' în punctul acesta s'au înșelat. Ori-cât de ermetic închisă este granița pentru produsele presei române, sbririi dlor Perczel et Daniel nu ne-au putut frustra de plăcerea, ca să punem în numărul nostru de ieri sub nasul scribilor mai sus pomeniți, notița ce un amic din București ni-a copiat din numărul dela 9/27 Maiu al ziarului guvernamental „Zeora“.

Eată ce scrie apoi „Românul“ dela 9/21 Maiu.

„Toți membrii Academiei, cari au fost față, când regele a vorbit cu dl Mangra, pot da o desmintire categorică afirmării foilor ungurești.

„Nu ne-am sfîit, ori de câte-ori regele a spus, sau a tolerat a se face ceva contra intereselor națiunii, a protesta cu energie.

„Dacă regele Carol ar fi rostit asemenea cuvinte, am fi fost cei dintâi cari am fi protestat.

„Bunul simț însă ar fi trebuit să facă pe Unguri să înțeleagă, că nu poate fi decât o mistificare.

„Regele, chiar dacă ar avea asemenea vederi anti-naționale, are destul tact politic spre a nu le manifesta în public.

„Nici-odată regele n'ar fi putut spune insulte ca cele-ce i-se atribue unui membru al Academiei.

„Și când un rege ar fi mers până acolo, pot fi siguri Ungurii, că Românii cei dintâi ar fi protestat contra sa.

„Ungurii știu bine aceasta, ei știu că neadever' spun, dar' puțin le pasă, ori-ce mijloc le pare bun spre a servi cauza lor, spre a justifica barbaria lor către Românii subjugăți.

„Nu vor isbuti însă, prin asemenea ridicule acuzări, decât a se face de ris, negăsindu-se un singur om care să poată pune temeiul pe asemenea calumnii.

„E inutil deci a mai insista asupra necocirilor ungurești!

Va să zică au acum onorabili o desmintire în toată forma, și cu ea în buzunar pot medita asupra vorbeii Românilor:

Cu minciuna prânzești, dar' nu mai cinez!

Cu aceasta am fi terminat.

Fiind însă chestia din nou sulevată prin desmintirea confratelui bucureștean, și fiind într'aceasta vorba de „Magyarország“, aflăm de cuvință să facem nițică istorie.

Organul kossuthist s'a ocupat adecă și el cu necăliturile, atât de necuviincios atribuite M. S. regelui Carol. Ba a făcut teribil de mare cas din ele. Nu altul decât tocmai directorul seu, dl Bartha Miklós, deputat dietal și president al kossuthiștilor de nuanță lui Ugron Gábor, s'a pus și a turnat o grozăvie de articol pe tema aceasta.

Și câte n'a spus în acel articol. Cine vrea să-l cunoască, deschidă de grabă pe „Magyarország“ dela 12 Maiu n. Și se plătește să-l deschidă, căci e frumos de tot.

Regretăm numai că nu-l putem reproduce întreg, dar' câteva floricele tot vom scoate din el, căci ar fi păcat de D-zeu ca cetitorii nostri să nu cunoască de loc acest specimen de spirit sēcuiască și presidialo-kossuthist.

Dar' — zice dl Bartha — Valahii n'au fost totdeauna din Ungaria și n'au fost totdeauna liberi.

Ca popor de păstori, sub cnezate mărunt s'au strecurat în Ungaria din Peninsula-Balcanică și dela Dunărea-de-jos. Au venit aici, pentru-că aici au aflat organizație de stat gata, și au ajuns la mai bune condiții de traiu.

Această emigrație a fost lentă, înceată, abia observată, s'a început în secolul XII, și continuă și acum din partea economilor de oi.

N'au venit cu arme cuceritoare, ci cu toiagul de cerșitori. În decursul acestei ocupări de patrie nici-odată nu și-au arătat pumnii, ci totdeauna palma. N'au pretins, ci au cerut. Pretenția nu li-a fost ca să fie cetățeni, ci ca să poată fi slugi“...

Așadar' că-i fain de tot? De, aceasta este istoria să cuezăscă despre timpii trecuți. Să vedem acum cum glăsuște istoria celor-ce au urcat taurul în turnul bisericii și au scos luna din lac, despre actualitate. Eată cum:

Curagiu în puterea răsoaielor și înțelepciune în timp de pace! Eată factorii cari au ajutat popoarele ca să se organizeze ca națiune și să întemeieze patrii. Valahii se abat însă dela această tradiție istorică. Ei pur și simplu voiesc să fure către România o parte din trupul Ungariei cu păr și cu pele cu tot.

Zeu, mare copac și mică secure. Meșteșugul de a cuceri state nu l'a exerciat Mercur, ci Marte...!

Nu voim să ne stricăm voea bună ce ne produc asemenea elucubrațiuni, întrând în discuție serioasă asupra lor. Câteva observații însă tot trebuie să facem.

Dl „president“ Bartha, zice că Românii, în decursul veacurilor nici-când nu

și-au arătat pumnul, ci numai palma de cerșitori.

Fie și așa, dar' atunci nu înțelegem un lucru: Cum se face de nemeșii din Ardeal, frații și verii dlui Bartha Miklós, și astăzi sunt apucați de năbădăi când aud de Horia, de Iancu și de Axente? Cum se face, de și astăzi strigă gheval, și mobilizează gendarmii și armata, când trei flăcăi valahi se adună acasă și cântă „Doina lui Lucaci“? Cum se face?

Erkläre mir Graf Bartha Miklós

Diesen Zwiespalt der Natur!

În sfîrșit încă una:

Dl deputat și president al partidului kossuthist face o foarte frumoasă filosofie despre „factorii cari au ajutat popoarele să devină națiuni și să-și întemeieze patrie“. O iscălim și noi. Avem însă o mică observație.

După istorie, nu după cea patentată la Csikszereda, ci după cea verificată de știința europeană, națiunea română și-a creat prin vitejie o patrie și a susținut-o prin înțelepciune sute de ani, cu semiluna și cu alți dușmani. Această patrie română nici-odată n'a fost pașalic turcesc, ear' la 1877 prin vitejie și înțelepciune și-a dobândit deplina independență și s'a încoronat cu coroana de oțel făurită din tunurile dela Plevna. Eată dar', că știu Românii că nu Mercur, ci Marte câștigă și susține patriile.

Altă națiune, mai vitează și mai înțeleaptă decât Românii, fără îndoeală, căci dl Bartha o spune, are un trecut ceva mai încurcat. S'a luptat și ea cu succes contra Musulmanilor, câtă vreme un — Valah ca Ioan Huneade a condus-o.

Pe urmă însă a venit Mohács-ul și semiluna a falfăit un secol și jumătate pe zidurile falnice dela Buda! Așa că au trebuit să vină Nemți ca Eugen de Savoia și Carol de Lotharingia ca să o elibereze. Ear' cât pentru independență, dl Bartha Miklós chiar astăzi este presidentul unui partid care aspiră la independență.

Eată cum se prezintă lucrurile în lumina crudă a adevărului. Pentru-ce dar' atâta fanfaronadă?

A, dar' e vorba de Românii ardeleni. Ei voiesc să fure o parte din patria maghiară și să o încorporeze la România.

Cum adecă! Ce-l îndreptățește pe dl Bartha să afirme acest lucru? Minciunile presei șoviniste? Aceste însă nu le mai crede nimenea. Ear' alte dovezi unde sunt? Din contră dovedit este pentru toată lumea — afară de șoviniiștii ca Bartha Miklós — că Românii nu pretind nici mai mult, nici mai puțin decât aceea ce li-se cuvine: Dreptate și egalitate de drepturi în patria lor străbună — pe care ei o susțin și au apărut-o în cursul veacurilor.

Ear' dacă e vorba de furt, apoi altul fură, sau voiesc cel puțin să fure: Acela care pe nedreptul tinde să ne răpească limba și obiceiurile, impunându-ne cu forța pe ale sale. Acela care voiesc să facă din patria noastră comună ceea-ce n'a fost nici-odată și nu va fi în veci: o patrie maghiară și numai maghiară.

Dar' se scurtăm vorba. Pe domnul Bartha nu-l vom capacita și nici nu voim să-l capacitem. Nici nu le-am spus acestea pentru d-sa și pentru cei-ce se închină după crezul d-sale.

Le-am spus numai pentru-ca oamenii nostri să vadă încă odată cât de rednici de plans sunt aceia care își însoartașă și idealele naționale în mărșă, astfel de nebuni ignoranți și f... ma.

Directiunea loteriei reg. ung. de stat.

 Mare asortiment de ghete pentru dame și băieți.

[1897]

Ofertele sînt a se adresa la
redacțiunea acestei foi. [1825] 2—2

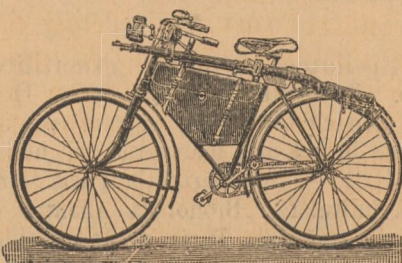
Preşedinte :

Dr. Ioan Pop,
vicar.

Secretar :

Nestor Simion.

Vînzători și reprezentanți se caută pretutindeni.

Juliu Fekete.

Pe nimic

dau fiecărui mușteriu, care cum-
pără mai mult de **5 conso-**
un frumos prezent. Dacă înste-
mai mulți înși împreună cum-
pără deodată **50 de conso-**
le ofer **20%** rabat și expeditez
consoale până la **gara lor** pe
spatele mele și franco.

În cazul acesta se'm-se tri-
mită o aruncă de 5 fl. și se se-
numească gara destinațiunii.

Putnam

Un aparat de înţepeni-
renă cu îndrumarea de fo-

Numai 40 gr.

Potrivindu-se la oricare din casele numite și la orice coadă.

Marimea:	70 cm.	75 cm.	80 cm.	85 cm.	90 cm.	95 cm.
Preiul:	90 gr.	95 gr.	fl. 1.	fl. 1.10	fl. 1.20	fl. 1.30

Aceste **coase**, sînt fabricate din **cel mai fin oîel alb** și se bucură de protecția legală a ministerului cer.
 reg. austriac și reg. ung. de comerțu.
 Cine folosește odată această **coasă**, acela nu va mai cumpăra alta, deoarece **coasa „Kronen”** patentată e
 coasa favorită a ori-cărui econom. renumită prin :
 1. Mananare foarte ușoară, elasticitate și formă frumoasă.
 2. Taiș ascuțit ce ține vechitic, pentru-că e de două-ori înălțăr, nu se tocește nici-odată.
 3. Bătura odată **coasa**, ține mai multe zile, chiar și în cea mai tare iarbă de munte.
 4. Se poate coși, cu o singură ascuțire cu gresă, circa 120—130 pași în cea mai deasă iarbă.
 Furnizez aceste coase sub garanție, pe lângă ramburs sau trimiterea banilor anticipativ, poștă sau cu trenul
 în următoarele 6 măriimi cu prețurile următoare :

cu aparat de înțepnit inventat de nou.

ces. și reg. patentate

GOASTEL "KRONEN" DE OTTEL ALB

COROANA TUTUROR COASELOR
INDISPENSABILE PENTRU FIECARE ECONOM SUNT

O nouă invenție însemnată pentru agricultori.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.